

Tuần 3:

Văn bản: TỨC NƯỚC VỠ BỜ (Trích *Tắt đèn* của Ngô Tất Tố)

Phân hướng dẫn	
<p>- Dưới đây là phiếu hướng dẫn học tập. Phiếu gồm có 2 cột: một, <u>hướng dẫn học tập</u> và hai là <u>phần ghi bài</u>.</p> <p>- Học sinh đọc kỹ và thực hiện theo yêu cầu ở phần Hướng dẫn học tập, sau đó ghi bài vào vở.</p>	
HƯỚNG DẪN HỌC TẬP	GHI BÀI
TIẾT 1 : TỨC NƯỚC VỠ BỜ	
<p><i>Quy luật của muôn đời đã tức nước thì phải vỡ bờ. Và điều gì khiến cho những người soạn sách đặt tên cho chương 18 của tiểu thuyết “Tắt đèn” là “Tức nước vỡ bờ”?</i></p> <p><i>Để rõ hơn điều này, em hãy tìm hiểu bài học hôm nay....</i></p>	
I. TÌM HIỂU CHUNG:	
<p>Em hãy mở SGK trang 31,32, đọc phần chú thích và trả lời câu hỏi sau:</p> <p>H: Nêu một vài nét chính về tác giả Ngô Tất Tố và tác phẩm “<i>Tắt đèn</i>”</p> <p>H : Em biết gì về tác phẩm “<i>Tắt đèn</i>”. Nêu xuất xứ VB “<i>Tức nước vỡ bờ</i>”? + Thể loại +Phương thức biểu</p>	<p>1. Tác giả:</p> <ul style="list-style-type: none">- Tên Ngô Tất Tố (1893- 1954)- Quê : Từ Sơn – Bắc Ninh.- Xuất thân là nhà nho, gốc nông dân, là nhà báo,nhà văn hiện thực xuất sắc chuyên viết về người nông dân trước cách mạng.- Năm 1996, được Nhà nước tặng giải thưởng Hồ Chí Minh về VHNT. <p>2. Tác phẩm:</p> <ul style="list-style-type: none">- Xuất xứ: trích từ chương XVIII của tác phẩm “<i>Tắt đèn</i>” đăng báo năm 1937, in sách lần đầu tiên năm 1939.- Thể loại : Tiểu thuyết- Phương thức biểu đạt chính : tự sự

đạt +Bố cục	- Bố cục: 2 phần
II. ĐỌC- HIỂU VĂN BẢN:	
<p>Em hãy mở SGK trang 28,29,30,31 đọc kỹ văn bản:</p> <p>H: Trong tác phẩm « Tắt đèn », chị Dậu nhiều lần đụng độ với bọn thống trị, trong đoạn trích này chị đụng độ với ai ?</p> <p>H : Tìm những chi tiết miêu tả thái độ, hành động, ngôn ngữ của cai lệ khi đến nhà chị Dậu ?</p> <p>H : Qua các chi tiết trên, em hãy nêu suy nghĩ của mình về con người cai lệ ?</p> <p>H : Khi bọn tay sai đến nhà, chị Dậu đang trong tình thế như thế nào ?</p> <p>H : Chị Dậu đã đối phó với bọn tay sai như thế nào để bảo vệ chồng ?</p> <p>H : Cùng với sự thay đổi lời lẽ xung hô, trạng thái tâm lí của chị Dậu có sự thay đổi theo như thế nào ?</p> <p>H : Nêu suy nghĩ của em về nhân vật chị Dậu?</p> <p>H : Em hiểu thế nào về ý nghĩa nhan đề “ Tức nước vỡ bờ”?</p>	<p>1. Nhân vật Cai lệ :</p> <p>- Hành động : + Sầm sập tiến vào với roi song, tay thước, dây thừng. + Trợn ngược hai mắt quát... + Giật phắc dây, chạy sầm sập đến chỗ anh Dậu. + Bịch vào ngực chị Dậu, trói anh Dậu. + Tát vào mặt chị Dậu, sấn đến chỗ anh Dậu.</p> <p>- Ngôn ngữ : + Thét : “ thằng kia....” + Giọng hàm hè, nham nhảm, giục trối.... - Sống bơ vơ, bị họ hàng ghẻ lạnh.</p> <p>➔ Là một kẻ thô tục, hung hãn, tàn bạo, táng tận lương tâm, là hiện thân sinh động của bọn tay sai dưới chế độ xã hội thực dân PK đương thời.</p> <p>2. Nhân vật chị Dậu:</p> <p>-Tình thế của chị Dậu khi bọn tay sai đến nhà : + Vụ thuế đang ở thời điểm gay gắt, chị đã bán con, bán chó, bán khoai.... để đủ tiền nộp sưu cho chồng nhưng lại phải nộp tiếp sưu cho em chồng đã chết.</p> <p>-Diễn biến tâm lí và hành động của chị Dậu : + Lúc đầu thiết tha van xin lễ phép. + Sau đó, không thể chịu được, liều mạng cự lại bằng lí lẽ. + Cuối cùng chị Dậu cự lại bằng hành động quyết đấu lực với chúng : “ Mày trói chồng bà đi, bà cho mày xem...”; vùng dậy chống trả quyết liệt : “ túm cổ, ấn đùi, nắm gậy, vật nhau, túm tóc, lẳng cho một cái...”</p> <p>➔ <i>Chị Dậu là người phụ nữ mộc mạc, hiền dịu, đầy vị tha, yêu thương chồng con, sống khiêm nhường, biết nhẫn nhục chịu đựng nhưng không yếu đuối mà có một sức sống tiềm tàng, tinh thần phản kháng mãnh liệt.</i></p> <p>3. Ý nghĩa nhan đề :</p> <p>- Nghĩa đen : Hiện tượng <i>Tức nước vỡ bờ</i> chỉ xảy ra khi nước quá lớn và sức nước quá mạnh và bờ không thể giữ được nên vỡ nước tuôn</p>

Tìm thành ngữ khác gần nghĩa?	trào ra. - Nghĩa bóng : Khi sự chịu đựng của con người vượt quá mức, họ sẽ vùng dậy phản kháng và đấu tranh. Qua đó, toát lên chân lí : ở đâu có áp bức ở đó có đấu tranh. -Thành ngữ : “ Con giun xéo lắm cũng quằn”
	<u>III. TỔNG KẾT: GHI NHỚ SGK/33</u>
H: Nhận xét của em về nghệ thuật kể chuyện. H: Nêu nội dung chính của đoạn trích.	1. Nghệ thuật: - Tạo tình huống truyện có kịch tính : tức nước vỡ bờ. - Miêu tả diễn biến tâm lí của nhân vật sắc sảo; khẩu ngữ được sử dụng nhuần nhuyễn. 2. Nội dung: - Tố cáo XHPK với chính sách sưu thuế nặng nề, sự cảm thông sâu sắc với nỗi khổ của người nông dân. - Ca ngợi vẻ đẹp tâm hồn và sức sống mãnh liệt của người phụ nữ.
	<u>IV. LUYỆN TẬP:</u>
-HS tập đọc diễn cảm	- HS tập đọc diễn cảm thể hiện giọng từng nhân vật : 4 nhân vật (Chị Dậu, anh Dậu, Cai lệ và người nhà lí trưởng).

Tập làm văn: XÂY DỰNG ĐOẠN VĂN TRONG VĂN BẢN

Phân hướng dẫn - Dưới đây là phiếu hướng dẫn học tập. Phiếu gồm có 2 cột: một, <u>hướng dẫn học tập</u> và hai là <u>phần ghi bài</u> . - Học sinh đọc kỹ và thực hiện theo yêu cầu ở phần Hướng dẫn học tập , sau đó ghi bài vào vở.	
HƯỚNG DẪN HỌC TẬP	GHI BÀI
	TIẾT 4: XÂY DỰNG ĐOẠN VĂN TRONG VĂN BẢN
Ở lớp 6,7 các em đã được học cách viết đoạn văn trong văn bản : tự sự, miêu tả , nghị luận . Để các em có ý thức hơn trong việc viết đoạn , hôm nay chúng ta cùng tìm hiểu bài xây dựng đoạn trong văn bản.	
	I. TÌM HIỂU CHUNG

<p>+ Em hãy mở sgk /34 đọc đoạn văn : Ngô Tất Tố và tác phẩm “Tắt đèn”.</p> <p>-Văn bản có mấy ý ? Mỗi ý viết thành mấy đoạn ?</p> <p>-Dấu hiệu nhận biết đoạn văn về hình thức và nội dung?</p>	<p>1. Thế nào là đoạn văn ?</p> <p>- Văn bản có hai ý . Mỗi ý viết thành một đoạn.</p> <p>- Hình thức: viết hoa lùi đầu dòng. Kết thúc bằng dấu chấm xuống dòng .</p> <p>- Nội dung : biểu đạt một ý tương đối hoàn chỉnh.</p>
<p>- Em hãy mở sách trang 34 đọc lại đoạn 1: Ngô Tất Tố và tác phẩm “Tắt đèn”.</p> <p>- Hãy tìm các từ ngữ có tác dụng duy trì đối tượng trong đoạn văn trên ?</p> <p>- Ta gọi đó là từ ngữ gì ?</p> <p>- Em đọc lại đoạn 2 của văn bản Ngô Tất Tố và tác phẩm “Tắt đèn”.</p> <p>- Câu nào là câu chủ đề ? Vì sao em biết ?</p> <p>- Một văn bản có nhiều đoạn văn , mỗi đoạn có cách trình bày khác nhau . Hãy cho biết cách trình bày ý của hai đoạn văn trên ?</p> <p>- Đoạn 1 có câu chủ đề không ? Yếu tố nào duy trì đối tượng trong đoạn văn ? Quan hệ ý nghĩa giữa các câu trong đoạn văn ? Nội dung được triển khai theo trình tự nào?</p> <p>- Đoạn 2 Câu chủ đề đặt ở vị trí nào? Được triển khai theo trình tự nào?</p> <p>+ Các em mở sách trang 35 đọc đoạn văn b.</p> <p>- Tìm câu chủ đề của đoạn văn trên ?</p>	<p>2. Từ ngữ và câu trong đoạn văn:</p> <p>a.Từ ngữ chủ đề và câu chủ đề của đoạn văn:</p> <p>-Ngô Tất Tố- ông- nhà văn</p> <p>-Từ ngữ chủ đề >Từ ngữ chủ đề nhằm duy trì đối tượng cần biểu đạt.</p> <p>- Câu đầu là câu chủ đề. Vì chứa ý chính, ý khái quát. > Câu chủ đề chứa nội dung khái quát , đứng đầu hoặc cuối đoạn.</p> <p>b. Cách trình bày nội dung đoạn văn:</p> <p>Đoạn 1: Không có câu chủ đề , có từ ngữ chủ đề . Các câu quan hệ bình đẳng , nội dung triển khai theo kiểu song hành .</p> <p>Đoạn 2: Câu chủ đề nằm ở đầu đoạn . Các câu còn lại đều hướng về chủ đề đó . Nội dung triển khai theo kiểu diễn dịch.</p> <p>-Câu cuối là câu chủ đề .</p>

<p>Vị trí ?</p> <ul style="list-style-type: none"> - Nội dung đoạn văn trên được trình bày theo trình tự nào? - Từ tìm hiểu trên cho biết có mấy cách trình bày nội dung đoạn văn? 	<p>-Đó là cách trình bày theo kiểu quy nạp.</p> <p>->Có ba cách trình bày nội dung đoạn văn:</p> <ul style="list-style-type: none"> + Song hành + Diễn dịch + Quy nạp
	<p>II. LUYỆN TẬP</p>
<p>Học sinh làm bài tập 3sgk/ 37</p>	<p>HS hoàn thành bài tập vào vở.</p>